

+ Dobutamine (Do-Bu-Tamine)

ข้อบ่งใช้และขนาดการใช้

Heart failure หรือ Decreased cardiac output:
เพิ่มการบีบตัวของหัวใจ ในผู้ป่วยที่มีการบีบตัวของหัวใจไม่ดี

ผู้ใหญ่:

- ◆ Initial dose: IV 0.5-1 mcg/kg/min
- ◆ Maintenance dose: IV 2.5-20 mcg/kg/min
- ◆ Maximum dose: IV 40 mcg/kg/min

เด็ก:

- ◆ IV 2-20 mcg/kg/min
- ◆ Maximum dose: IV 40 mcg/kg/min

Note Dose > 10 mcg/kg/min มีโอกาสเกิด arrhythmia ได้ง่าย

การผสมยาและความคงตัวของยา

- ◆ สารละลายที่ผสมเข้ากันได้: D5W, D5S, NSS, LRS
- ◆ เจือจางให้ความเข้มข้นสูงสุดไม่เกิน 5 mg/ml
- ◆ **ห้ามผสมร่วมกับ** sodium bicarbonate หรือ strongly alkaline solution เช่น potassium chloride, iron salts เพราะยาจะสลายตัวในด่าง
- ◆ ไม่ควรผสมร่วมกับยาอื่นๆ หากมีความจำเป็นโปรดตรวจสอบความเข้ากันได้ของยากับเภสัชกรก่อนทุกครั้ง
- ◆ ก่อนการผสมยาต้องเก็บโดย**ป้องกันแสง**
- ◆ ความคงตัวหลังผสม 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิห้อง
- ◆ สารละลายอาจเปลี่ยนเป็นสีชมพูเข้มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเกิดจากการ oxidation ของยา แต่จะไม่ทำให้สูญเสียความแรงของยา ยังสามารถใช้อย่างนี้ได้

การบริหารยา

- ◆ สามารถให้ได้ทาง IV infusion เท่านั้น **ห้าม IV push**
- ◆ ถ้าเป็นไปได้ ควรให้ยาทางเส้นเลือดดำใหญ่เท่านั้น และ**ใช้ infusion pump** หากให้ทาง peripheral line ต้องระวังการเกิด extravasation
- ◆ เริ่มให้ยาช้าๆ และปรับเพิ่มตามความจำเป็น โดยต้องติดตามการตอบสนองของผู้ป่วย
- ◆ การหยุดยาต้องค่อยๆ ปรับลดลง การหยุดแบบทันที อาจทำให้เกิด rebound hypotension

อาการไม่พึงประสงค์ที่สำคัญ

- ◆ อาการที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ใจสั่น หัวใจเต้นผิดจังหวะ คลื่นไส้ อาเจียน เจ็บหน้าอกนานกว่า 15 นาที หายใจลำบาก ปวดศีรษะ ความดันโลหิตสูง
- ◆ Extravasation: หากมีการรั่วออกนอกหลอดเลือด อาจทำให้เกิดเนื้อเยื่อตาย

การติดตามผลการใช้ยา

- ◆ ติดตามอย่างใกล้ชิดช่วง 5 นาทีแรก และหลังการปรับยาทุกครั้ง
- ◆ บันทึก BP, HR ในระยะ acute phase อย่างน้อยทุก 15 นาที 4 ครั้ง และทุก 30 นาที 2 ครั้ง จากนั้นห่างเป็นทุก 1 ชั่วโมง ตลอดการให้ยา หากพบค่าผิดปกติ ดังนี้ ให้แจ้งแพทย์ทันที
⇒ ผู้ใหญ่: BP>160/90 mmHg หรือ HR>120 ครั้ง/นาที
⇒ เด็ก: BP>120/80 mmHg หรือ HR>180 ครั้ง/นาที
⇒ หากมีภาวะใจสั่น เจ็บหน้าอก ให้ติดตามค่า EKG
- ◆ ตรวจสอบ infusion pump ทุก 1 ชั่วโมง ตลอดเวลาที่ให้ยา
- ◆ ตรวจสอบ IV site ทุก 1 ชั่วโมง ตลอดเวลาที่ให้ยา เพื่อเฝ้าดูอาการ การไหลของน้ำยาและ ระวังอย่าให้น้ำยารั่วจากเส้นเลือด (extravasation) อาจทำให้เกิดเนื้อเยื่อตายได้ (tissue necrosis)
- ◆ ติดตามสังเกตระดับความรู้สึกตัว ซีฟจรส่นปลาย ปริมาณปัสสาวะ อุณหภูมิและสีของผิวหนัง

การแก้ไขเมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยา

- ◆ หากพบว่าผู้ป่วยมี HR หรือ BP มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาหยุดยา หรือปรับขนาดยาลง
- ◆ หากพบว่าผู้ป่วยมีผื่น หอบเหนื่อย แน่นหน้าอก ให้หยุดยาทันที
- ◆ หากพบรอยแดง บวม รอยคล้ำตามเส้นเลือด หรือบริเวณ IV site ให้เปลี่ยนตำแหน่งในการให้ยาใหม่
- ◆ กรณีเกิด ventricular tachyarrhythmia จะแก้ไขด้วย lidocaine

รูปแบบ / ความแรงของยาที่มีในโรงพยาบาล

Dobutamine injection 250 mg/ 20 ml
(12.5 mg/ml)

ระวังสับสนกับ doPamine

